

I. HYRJE.

Subjekti është regjistruar pranë QKB me Subjekti Juridik "ALBITA" shpk është regjistruar pranë QKB me datë 06.05.1998, me numër NIPT-ti J81706003C.

Vendi i ushtrimit të aktivitetit është në: Tiranë, Picar, Vorë, Autostrada Km 14.

Objekti i veprimtarisë së subjektit është: *"Fusha e prodhimit, e konservimit të produkteve ushqimore, të ngrira, bujqësore, blegtorale e të qumështit dhe derivatetve të tij. Tregti të mallrave të ndryshme të eksportit, importit me shumicë dhe pakicë. Brenda dhe jashtë vendit, ushqimore, industrial, të materialeve të ndërtimit, hidrosanitare, elektrike, të pjesëve të këmbimit, të paisjeve të destinuara për prodhim, në fushën e transportit të mallrave të ndryshme e të pasagjerëve si brenda edhe jashtë vendit, në fushën e prodhimit e të përpunimit të të gjithë lëndëve të para të vendit e të importeve. Operacioneve në pasuri të paluajtshme, blerje, shitje, marrje e dhënie me qera e në huapërdorje ose ç'farëdo lloj forme tjetër të pasurive të paluajtshme në funksion të realizimit të qëllimeve shoqërore. Import eksport e tregtimit në të gjithë territorin e Shqipërisë dhe jashtë saj, të produkteve ushqimore industriale të çdo lloji të lejuara në legjislacionin shqiptar, aktivitete industriale në përgjegjësi, bashkëpunim me persona fizik e juridik vendas dhe të huaj, kryerja e operacioneve të përbashkëta aktivitete komisioner, agjent tregtar, agroindustrial, blektorial, mediator e përfaqësues në Shqipëri e jashtë saj të interesave të të tretëve në fushën e investimeve në fusha të ndryshme të ekonomisë që janë me interes.*

Administrator është Znj. Alba Shijaku.

Në bazë të ligjit Nr. 52/2020 Për disa ndryshime në Ligjin Nr.10448 datë 14.07.2011 "Për lejet e mjedisit" i ndryshuar, subjekti duhet ti nënshtrohet procedurave për pajisje me leje mjedisi të tipit B, përkatësisht:

- *Prodhimi i ushqimeve dhe pijeve dhe veprimtaritë e lidhura me to, **ID 7.7/d**, Trajtimi dhe përpunimi i materialeve të nevojshme për prodhimin e produkteve ushqimore nga lëndët e para vegjetale.*
- **ID 7.7/e**, Trajtimi dhe përpunimi i qumështit

Zhvillimi i këtij aktiviteti merr në konsideratë, identifikimin e ndikimeve të mundshme në mjediset e punës dhe në afërsi të tyre si dhe masat e nevojshme teknike dhe organizative që duhen ndërmarrë, për të siguruar që kjo veprimtari të kryhet pa dëmtuar shëndetin e punonjësve si dhe pa i sjellë dëme mjedisit të zonës si:

- Pa krijuar rreziqe për ujin, ajrin, tokën, florën dhe faunën.
- Pa shkaktuar pengesa nga zhurmat.
- Pa dëmtuar peisazhin.

Zhvillimi i qëndrueshmë i kësaj veprimtarie, vlerësuar nga pikëpamja e ruajtjes dhe e mbrojtjes së mjedisit është rezultat i disa faktorëve të cilët janë vlerësuar dhe mbajtur në konsideratë edhe për hartimin e këtij dokumenti.

Të tillë faktorë janë:

- Njohja dhe vlerësimi i dokumentacionit teknik që zotëron ky subjekt.
- Njohja e gjëndjes reale e zhvillimit të kësaj veprimtarie nga pikëpamja e ndikimit në mjedis.
- Analiza e faktorët pozitivë dhe negativë, që influencojnë në treguesit mjedisorë.
- Përcaktimi i masave teknike dhe organizative që duhen ndërmarrë për zbutjen dhe/ose eliminimin e ndikimeve negative në mjedis.

II. PËRSHKRIMI I KUADRIT LIGJOR.

- Ligji Nr.10431 datë 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit” (i ndryshuar).
- Ligji Nr. 16/2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis” (i ndryshuar).
- Ligji Nr. 52/2020, për disa ndryshime në Ligjin Nr. 10448 datë 14.07.2011 “Për Lejet e Mjedisit”.
- Ligji Nr.12/2015, datë 26.02.2015 për disa ndryshime në Ligjin Nr. 10440, datë 23.01.2003 “Për vlersimin e ndikimit nëmjedis”.
- Ligji Nr. 9010 datë 13.02.2003 “Për administrimin mjedisor të mbetjeve të ngurta” (i ndryshuar).
- Ligji Nr.10463 datë 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve” (i ndryshuar).
- Ligji Nr. 8897, datë 16.05.2002 “Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja”.
- Ligji Nr. 9774, datë 12.07.2007 “Për vlersimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis.”
- Ligji Nr. 9244, datë 17.06.2004 “Për mbrojtjen e tokës bujqësore.”
- Ligji Nr.10081, datë 23.02.2009 “Për liçensat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.
- V.K.M. Nr. 435, datë 12.09.20020 “Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë”
- V.K.M. Nr.177, datë 31.03.2005 “për normat e lejuara të shkarkimeve të lengëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”.
- V.K.M. Nr. 402, datë 30.06.2021 “Për miratimin e katalogut shqiptar të klasifikimit të mbetjeve”.
- V.K.M. Nr. 587 datë 07.07. 2010 “ Për monitorimin dhe kontrollin e nivelit të zhurmave në qendrat urbane dhe turistike”.
- VKM Nr.419 datë 25.06.2014 “Për miratimin e kërkesave të posacme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipit A, B dhe C, për transferimin e lejeve nga një subjekt te tjetri, të kushteve për lejet respective të mjedisit dhe të rregullave të hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetentë deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKB”.
- V.K.M. Nr. 418, datë 25.06.2014 “Për grumbullimin diferencuar të mbetjeve në burim”.

- V.K.M Nr. 686 datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave dhe përgjegjësive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit të deklaratës mjedisore”
- V.K.M. Nr.1189, datë 18.11.2009 “Për rregullat dhe procedurat për hartimin dhe zbatimin e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit”.
- Urdhrin e ministrit Nr.146 datë 08.05.2007 “Për miratimin e listës së kuqe të florës dhe faunës”.
- Udhëzimin Nr. 8 datë 27.11.2007 “Për nivelin kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”.

III. INSTALIMI DHE AKTIVITETET E TIJ.

3.1. Vendi ku zhvillohet veprimtaria.

Objekti në të cilin zhvillohet veprimtaria e trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akulloreve gjendet në Tiranë, Picar, Vorë, Autostrada Km 14.

Territori i Vorës, përfshirë këtu edhe fshatin Picar, është fushor dhe kodrinor në të cilin, lartësia mesatare mbi nivelin e detit është rreth 150 m. Banorët e kësaj zonë merren kryesisht me bujqësi dhe blegtori dhe një numër relativisht i vogël i tyre me prodhime artizanale si gdhendje në dru, qëndistari, etj.

Në fermat bujqësore familjare, banorët kultivojnë kultura të ndryshme bujqësore si foragjere, drithëra, perime të llojeve të ndryshme. Një pjesë e mirë e banorëve merren dhe me blegtori me mbarështimin e gjedhëve dhe me shitjen e qumështit dhe të nënprodukteve të tij.

Trualli i Subjektit “ALBITA” sh.p.k. përfshihet ndërmjet koordinatave të pasqyruara në tabelën në vijim.

X	Y
X1 = 4388869.117	Y1 = 4583446.810
X2 = 4388904.604	Y2 = 4583464.044
X3 = 4388916.927	Y3 = 4583439.817
X4 = 4388931.468	Y4 = 4583413.603
X5 = 4388897.645	Y5 = 4583394.949
X6 = 4388881.968	Y6 = 4583419.776

3.2. Pajisjet teknologjike.

Pajisjet teknologjike e kësaj fabrike për prodhimin e akulloreve, përfshijnë:

- a) Pajisjet për marrjen dhe analizimin e qumështit;
- b) Mikser për përzierjen;
- c) Homogjenizator;
- d) Pasterizator;
- e) Tanke për maturim;
- f) Makineri për ngrirje të shpejtë (freezer);
- g) Pajisje për ambalazhim;
- h) Frogriferë dhe dhoma ftohëse për ruajtje.

Në vartësi nga planifikimi/projektet, konstruksioni dhe funksionimi i kësaj linje teknologjike, drejtuesi teknik mund të sigurojë një efikasitet të lartë të fabrikës së tij.

Proçesi teknologjik i prodhimit të akullores fillon me marrjen dhe kontrollin e lëndëve të para të cilat importohen nga Italia. Ky është hapi i parë kritik për garantimin e cilësisë së produktit final. Ndër lëndët e para përmendim:

- **Qumështi i freskët:** duhet të ketë përmbajtje të rregullt të yndyrës, proteinave dhe të jetë pa ndotje mikrobike;
- **Krema e qumështit:** përdoret për të arritur nivelin e dëshiruar të yndyrës në recetë, zakonisht 8-12% për akulloren klasike;
- **Sheqerna:** si sahaoza, glukozja ose shurupi i misrit për ëmbëlsi dhe ndihmë në strukturë;
- **Stabilizues dhe emulgatorë:** të cilët parandalojnë ndarjen e ujit dhe krijojnë teksturë të butë;
- **Aromat dhe ngjyrues:** natyrale ose sintetike, për shije të ndryshme si vanilje, çokollatë, fruta etj.;

- **Uji:** i pastër dhe i sigurt, përdoret në disa receta dhe larje të pajisjeve.

Kontrolli i lëndëve të para, kryesisht i qumështit bëhet për ngarkesën mikrobike, përmbajtjen e yndyrës, proteinës dhe lagështisë, si dhe për pastërtinë organoleptike dhe stabilitetin.

1. Përgatitja dhe përzierja e recetës

Përbërësit e lëngshëm dhe të ngurtë peshohen saktësisht sipas recetës teknologjike dhe futen në mikser. Qumështi, kremi dhe shqereri ngrohen deri në 45-50°C për të lehtësuar tretjen. Shtohen stabilizuesit dhe emulgatorët, shpesh në formë pluhuri dhe përzihen energjiksht për të shmangur formimin e kokrrizave. Kjo përzierje formon bazën e akullores.

2. Homogjenizimi

Homogjenizimi është një proces ku yndyra shpërndahet në mënyrë uniforme në të gjithë masën për të krijuar një strukturë të imët dhe të qëndrueshme. Realizohet në homogjenizator me presion të lartë. Ky proces shmang formimin e kristaleve të mëdha dhe ndihmon në qëndrueshmërinë e strukturës gjatë ngrirjes dhe ruajtjes.

3. Pasterizimi

Baza e përzier pasterizohet për të eliminuar mikroorganizmat patogjenë dhe për të siguruar një produkt të sigurt. Zakonisht pasterizimi bëhet në temperaturë 85°C për 15 sekonda (sistem me pllakë ose me spirale). Nëse përdoret sistem i ngadaltë kjo bëhet në temperaturë 65°C për 30 minuta. Pasterizimi gjithashtu ndihmon në hidratimin e stabilizuesve dhe rrit qëndrueshmërinë e masës.

4. Pjekja/maturimi i masës

Pas pasterizimit, baza e akullores ftohet shpejt në 4°C dhe lihet të pushojë në tanke inoxi për 4-12 orë. Qëllimi i pjekjes realizohet për stabilizimin e emulsioneve, hidratimin e stabilizuesve dhe emulgatorëve, rritja e viskozitetit të masës dhe për përmirësimin e teksturës dhe qëndrueshmërinë e akullores gjatë ngrirjes.

5. Ngrirja

Masa e maturuar kalon në makineri ngrirëse (freezer) ku ftohet shpejt nën -4°C deri në -6°C në këtë fazë injektohet ajër (40-100% nga vëllimi) për të krijuar strukturën e butë dhe të lehtë. Ky proces është shumë i rëndësishëm për volumin dhe strukturën finale. Kristalet e akullit formohen shumë të imëta për një teksturë kremoze.

6. Shtimi i përbërësve shtesë dhe aromave

Në fund të ngrirjes mund të shtohen përbërës si: fruta të thata (arra, lajthi), çokolatë, copa biskotash, reçel ose shtresa kremoze. Aromat dhe ekstraktet shtohen gjithashtu sipas recetës (p.sh. vanilje, limon, kafe etj.).

7. Ambalazhimi

Akullorja e përfunduar futet menjëherë në enët përkatëse (kuti plastike, kartona, gota, kontejnerë industrial). Ambalazhimi bëhet në mënyrë automatike ose gjysmë-automatike në kushte higjienike. Produkti duhet të ruhet në -18°C ose më pak për të ruajtur cilësinë dhe sigurinë.

8. Ngurtësimi i thellë

Akullorja e paketuar futet në dhoma me ngrirje të shpejtë -30°C deri në -40°C për disa orë. Kjo ndihmon në stabilizimin e strukturës, eleminon pjesën e mbetur të ujit të lëngshëm dhe ndihmon në ruajtjen afatgjatë.

9. Magazinimi dhe transporti

Akullorja ruhet në dhoma frigoriferike në temperatura konstante nën -18°C . Transporti bëhet me automjete frigoriferike për të garantuar zinxhirin e ftohjes.

Proçesi i prodhimit të akullores është kompleks dhe kërkon:

- Pajisje moderne për kontrollin e temperaturës, përzierjes dhe pasterizimit;
- Respektim të rreptë të kushteve higjienike.

4.1. Energjitë që përdoren.

Objekti ku zhvillohet veprimtaria e trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akullores, është i lidhur me rrjetin inxhinjrik dhe atë rrugor, të zonës ku ai gjendet. Pjesë të rëndësishme të rrjetit inxhinjrik janë, ai i:

- ✓ Furnizimit me energji elektrike.
- ✓ Furnizimit me ujë të pijshëm.
- ✓ Shkarkimit të ujrave të ndotur.

a. Furnizimi me energji elektrike.

Energjia elektrike e nevojshme merret nga rrjeti i furnizimit me energji elektrike të zonës, në bazë të kontratës përkatës me OSSHE e kësaj zone.

Brenda objektit është ndërtuar rrjeti shpërndarës që dërgon rrymën elektrike në të gjitha pikat konsumatore të saj. Energjia elektrike përdoret kryesisht për vënien në punë të pajisjeve të instaluar në fabrikën për prodhimin e akullores, përfshi këtu edhe dhomën frigoriferike si dhe ndriçimin e ambjenteve të punës, rrugëve etj.

Fuqia elektrike e instaluar në këtë karrierë është rreth 75 kWh.

b. Furnizimi me ujë.

Uji përdoret për disa qëllime të caktuara në veprimtarinë e këtij subjekti. Uji përdoret gjatë proçesit teknologjik të prodhimit të akullores si dhe për larjen e pajisjeve dhe ambjenteve të punës në këtë fabrikë.

Uji, përdoret njëkohësisht për plotësimin e nevojave humane, të gjithë punonjësve që punojnë në këtë fabrikë.

Konsumi mesatar mujor i ujit shkon në rreth 12 m^3 .

c. Përdorimi lëndës djegëse, naftë.

Për të plotësuar nevojat e transportit të brendshëm të subjektit si psh lëvizjen e punonjësve (marrjen dhe largimin nga puna), transportin e lëndëve të para, transportin e akullores në subjektet tregtare etj., subjekti ka në përdorim disa automjete transporti të cilat punojnë me lëndë djegëse naftë. Nafta, blihet në subjekte të licencuar për magazinimin dhe tretimin e saj.

Konsumi naftës shkon mesatarisht në rreth 350 litra/muaj.

IV. BURIMET E SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI.

5.1.1. Shkarkime në ajër.

Zhvillimi i aktivitetit të trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akullores nuk gjeneron shkarkime në ajër. Mund të përmendim vetëm avuj nga pasterizatorët ose erëra nga mbetjet organike. Përhapja e këtyre aromave është e kufizuar në ambjentet jashtë fabrikës dhe nuk është me ndikim në banorët e zonës. Janë instaluar filtra për avujt dhe bëhet kontrolli në mënyrë të vazhdueshme i erërave nga sistemet e ventilimit.

5.1.2. Shkarkimi i ujrave të ndotur.

Proçesi i prodhimit të akullores, shoqërohet me shkarkime të ujrave të përdorura për larjen e pajisjeve dhe impianteve, në përbërje të të cilave janë mbetje qumështi dhe yndyre, sheqerna të fermentueshëm, stabilizues dhe aromat sintetike. Këto ujra të ndotur mblidhen në një kolektor. Ky kolektor i dërgon ujrën e ndotur në një vaskë dekantimi.

Ujrat e zeza shkarkojnë në një gropë septike.

5.1.3. Shkarkime në tokë.

Zhvillimi i kësaj veprimtarije nuk shoqërohet me shkarkime të lëndëve të ngurta në tokë. Të vetmet mbetje që gjenerohen janë mbetjet e ngurta urbane, në të cilat përfshihen kryesisht ambalazhet e letrës/kartonit, plastikës, qelqit etj. Këto mbetje shkojnë çdo ditë në kazanët e mbetjeve urbane të vendosur pranë subjektit dhe largohen prej andej nga subjekti i kontraktuar nga Bashkia Tiranë. Këto mbetje shkojnë në inceneratorin e trajtimit të mbetjeve urbane të Bashkisë Tiranë.

5.1.4. Shkarkime të zhurmave.

Gjatë punës për prodhimin e akullores, nuk gjenerohen zhurma të tjera nga ato të kompresorëve të frigoriferëve si dhe linjës automatike të ambalazhimit.

Krahas tyre, kemi edhe zhurmat e gjeneruara nga lëvizja e mjeteve të transportit.

Nga matjet e kryera nga ekspertët e fushës, rezultojnë se intensiteti i këtyre zhurmave nuk kalon 75 dBA. Janë zhurma me intensitet relativisht të ulët, të cilat nuk pengojnë zhvillimin e bisedave të punonjësve. Këto zhurma nuk ndjehen në ambjentet e jashme të godinës.

V. KUSHTET NË VENDNDODHJEN E INSTALIMIT DHE, RASTET E NJOHURA HISTORIKE TË NDOTJES.

Veprimtaria që vlerësohet në këtë raport, gjendet në Tiranë, Picar, Vorë, Autostrada Km 14.

Rrethi i Tiranës shtrihet në koordinatat gjeografike 41°-19° gjerësi veriore dhe 19°-49° gjatësi lindore. Nga veriu kufizohet me Krugën dhe Matin; nga verilindjame Bulqizën; nga juglindja me Librazhdin; nga jugu me Elbasanin dhe me Peqinin; nga jugperëndimi me Kavajën dhe nga perëndimi me Durrsin.

Njësia Administrative Vorë shtrihet në një territor kryesisht fushor-kodrinor ku lartësia mesatare është rreth 150 m mbi nivelin e detit, duke përfshirë sipërfaqje të konsiderueshme të tokave arë, pyjeve, livadheve dhe kullotave.

Vora shtrihet në jug perëndim të Tiranës rreth 6 km larg saj.

Pejsazhi dhe ndërtimi topografik i rajonit ku zhvillohet kjo veprimtari është ai i një zone të banuar rurale, në të cilën mbizotërojnë banesat publike një deri dy katëshe të rrethuara me oborre të gjelbëruara dhe toka të mbjella me kultura të ndryshme bujqësore.

Objekti ku zhvillohet veprimtari e trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akullores, është i përfshirë brenda koordinatave të pasqyruara në tabelën e mëposhtme:

X	Y
X1 = 4388869.117	Y1 = 4583446.810
X2 = 4388904.604	Y2 = 4583464.044
X3 = 4388916.927	Y3 = 4583439.817
X4 = 4388931.468	Y4 = 4583413.603
X5 = 4388897.645	Y5 = 4583394.949
X6 = 4388881.968	Y6 = 4583419.776

6.1. Përshkrim të faktorëve klimatikë.

Rajoni i Tiranës përfshihet në zonën e Ultësirës Bregdetare në nënzonën mesdhetare kodrinore juglindore e cila, influencohet nga një klimë mesdhetare, me dimër të shkurtër e të butë dhe me verë të nxehtë e të thatë.

Teritori i Tiranës, ka një reliev të thyer dhe kështu, edhe klima e tij është e larmishme, me verë të ngrohtë e të thatë në zonën kodrinore e fushore dhe, me dimër të ftohtë, deri edhe me erëra e reshje bore, në zonën malore. Elemente të rëndësishme të klimës nën ndikimin e mutacioneve përkatëse reflektohen në ecurinë e reshjeve dhe të temperaturës së ajrit.

Tirana ka 331 ditë me diell në vit, të shpërndara sipas muajve të vitit. Intensiteti i rrezatimit të drejtperdrejtë të diellit është më i lartë në muajin maj, ndërsa më i ulëti në dhjetor. Kjo tregon se në muajt maj e dhjetor.

Faktorët kryesorë që kushtëzojnë zgjatjen e diellzimit janë gjerësia gjeografike, pozicioni i vendit të majtjes, vranësirat etj.

Erërat, e zonës së Ultësirës Bregdetare, ku përfshihet edhe Tirana e ndryshojnë shpesh drejtimin dhe shpejtësinë. Ky fenomen ndikohet nga ciklonet që kalojnë në detin Mesdhe dhe mbi Gadishullin Ballkanik si dhe, nga faktorët lokal, të tillë si afërsia me detin, vendosja dhe drejtimi i vargmaleve, i luginave, i lumenjve etj. Në Ultësirën Bregdetare ndihen edhe erërat e nxehta e të thata, por më shpesh hasen erërat që fryjnë nga jugperëndimi dhe nga jugu. Shpërndarja më e madhe vjetore e drejtimit të erërave është qëndror, juglindor dhe veriperëndimor. Shpejtësia mesatare e erërave sipas drejtimit të fryrjes së tyre është:

- Në drejtimin juglindor 2.5 m/s;
- Në drejtimin veriperëndimor 3m/s.
- Shpejtësia mesatare vjetore: 1.6m/s.

Reshjet, në rrethin e Tiranës më së shumti bien në formën e shiut. Malësia e Tiranës ka 125-135 ditë me reshje në vit. Lagështia mesatare ditore e ajrit është 70%. Lagështia maksimale në ditë 42-48%. Tirana ka një thatësi të zgjatur prej 8 deri në 10 javë në vit por, që shkon edhe në 10-12 javë në vit. Malësia e Tiranës shquhet për reshje breshëri, duke shënuar një tregues prej mesatarisht 8.1 ditë në vit. Muajt më të ngarkuar me reshje janë: janari, shkurti, marsi dhe prilli.

Reshjet e borës janë një dukuri e rrallë në Tiranë dhe në zonën fushore e kodrinore të këtij rrethi.

6.2. Peisazhi dhe Topografia.

Relievi, rrethi i Tiranës ka një relief të thyer e të larmishëm, që nis me male të larta në lindje, vijon me kodra përafërsisht të ulëta në jug e në perëndim dhe mbaron me fushë nga veriperëndimi.

Fushat. Fusha e Tiranës përfshihet në zonën e Ultësirës Bregdetare. Fusha e Tiranës është rreth 15 km e gjatë dhe 9 km e gjerë ndërsa, lartësia e saj, mbi nivelin e detit është 521 m. Në jug kjo fushë kufizohet me kodrat e Vaqar-Sharr-Sauk-Farkë; në lindje me kodrat Ibë-Linzë-Mukje dhe në perëndim me vargun kodrinor Vorë-Erzen. Kjo fushë përfshin brenda saj të gjithë hapësirën që shtrihet në të dy brigjet e lumit të Tiranës, deri në rrjedhjen e lumit të Tërkuzës. Ajo rrethohet nga të tria anët me kodra dhe vetëm në veri është e hapur dhe shtrihet deri në Fushë-Krujë e Fushë-Ishëm, derisa takon detin në Kepin e Rodonit. Më tej kjo fushë, takohet me fushën e Bregut të Matës pranë Lezhës e Shëngjinit, ku vijon Ultësira e Shkodrës.

Malet.

Rrethi i Tiranës ka dy male:

- Malin e Dajtit 1612 m i lartë, gjithnjë i gjelbëruar, që bashkë me Malin e Krujës (1229) i bëjnë zonës një mur mbrojtës nga ana lindore. Pas Dajtit vjen krahina malore e Shëngjergjit dhe e Benës, të pasura me kullota. Këto janë pjesë e Malësisë së Tiranës e të Krujës.
- Mali me gropa, 1828 m i lartë, gjendet po nga ana lindore dhe duket si i fshehur pas shpinës së Dajtit. Pas tij, në lindje, shtrihen krahinat malore e Martaneshit dhe Çermenikës.

Kodrat.

Kodrat e rrethit të Tiranës janë përgjithësisht të ulëta. Ato i përkasin periudhës së shtresimeve aluvionale. Lartësia e tyre mbi nivelin e detit nis nga 30-40 m në pjesën veriperëndimore dhe shkon deri në 120 m në pjesën juglindore. Nga jugu, Fusha e Tiranës mbaron me kodrat e ulëta të Saukut dhe të Selitës. Disa kilometra më tutje, gjithnjë në drejtim të jugut, vargu kodrinor ndërpritet nga lumi i Erzenit. Këtu nis masivi kodrinor-malor i Petrëlës dhe i Kërrabës, që vazhdon e shtrihet deri në luginën e Shkumbinit. Nga ana perëndimore e Fushës janë vargu i kodrave të Bardhëzës, Kasharit dhe Prezës, që e ndajnë atë nga deti. Kodrat e anës jugore e perëndimore të Fushës së Tiranës, bëjnë pjesë në vargun e parë kodrinor të krahinës: Rodon-Prezë-Vorë-Yzberisht (Erzen).

Pejsazhi i zonës në të cilën zhvillohet projekti i propozuar është ai i një zone rurale.

6.3. Ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore në zonën e projektit.

Mbi sipërfaqen e truallit të rrethit të Tiranës rrjedhin disa lumenj e përrrenj, shumica e të cilëve zbresin nga mali i Dajtit. Dy më të rëndësishmit prej tyre janë, Lumi i Tiranës dhe Përroi i Lanës.

Lumi i Tiranës, është 10.3 km i gjatë. Ai rrjedh nga shkalla e Tujanit dhe kalon përmes fushës, në veri të qytetit. Përtej Rinasit takohet me Tërkuzën, që vjen nga Malësia e Krujës. Lumi vijon rrugën nëpër Fushë-Krujë, në fshatin Bilaj, ku takohet me lumin tjetër të vogël, si Zeza, i cili rrjedh po nga Malësia e Krujës. Në këtë pikë, ujërat e tyre bëhen njësh në shtratin e lumit Ishëm dhe shkojnë e derdhen në gjirin e Rodonit.

Lumi i Tiranës dhe i Tërkuzës, kanë formuar dy tarraca në Fushën e Tiranës. Mbi njërin prej tyre, që ka një pjerrësi të lehtë nga lindja në perëndim, është vendosur një pjesë e madhe e kryeqytetit.

Përroi i Lanës është 15.3 km i gjatë. Ai buron në fshatin Shkozë dhe përshkon tej përtej kryeqytetin. Pjesa e përroit që kalon në qytet, është futurë në një shtrat betoni, me shpate të gjelbëruara, të mbjella me lule e pemë dekorative.

Liqenet. Tirana ka katër liqene artificiale, të krijuara nga dora e njeriut.

Liqeni i Tiranës ndodhet në Parkun e Madh, në lartësinë 118 m mbi nivelin e detit dhe ka një sipërfaqe prej 55 ha dhe një thellësi deri në 5.5 m.

Liqeni i Kodër-Kamzës ndodhet në lartësinë 173 m mbi nivelin e detit dhe ka një sipërfaqe prej 25 ha dhe një thellësi deri në 3.2 m.

Liqeni i Farkës ndodhet në lartësinë 260 m mbi nivelin e detit dhe ka një sipërfaqe prej 55 ha.

Liqeni i Tufinës ndodhet në lartësinë 240m mbi nivelin e detit dhe ka një sipërfaqe prej 4 ha.

Pasuri të tjera ujore.

Burimet më të mëdha ujore, zona e Tiranës i ka në zonën lindore malore të saj. Nga Mali me Gropa dhe nga malësia Krujë-Dajt, burojnë gati të gjithë lumenjtë e përrrenjtë, që përshkrojnë e lagin fushën e Tiranës. Ata shkojnë më tej, derisa derdhen në kepin e Rodonit.

Ishmi edhe pse nuk është lumë i Tiranës, mund të studiohet në burimet ujore të këtij rrethi. Shtrati i tij mbushet nga ujërat e lumit të Tiranës dhe nga dy degët e tjera, Tërkuza dhe Zeza. Lumi Ishëm ka një sipërfaqe ujëmbledhëse prej 673 m², prurja mesatare e tij është 30 m³/s.

Erzeni është një tjetër lum që ndonëse nuk i përket Tiranës, është i lidhur me këtë trevë. Ai buron në afrërsi të qafës së Rinasit, në lartësinë 1350 m mbi nivelin e detit dhe ka një sipërfaqe ujore prej 760 km² dhe prurje 18 m³/s dhe një gjatësi prej 109 km.

Burimet ujore.

Burimi i Selitës del në rrëzën jugperëndimore të Malit me Gropa, nga një masiv gëlqeror karstik në lartësinë 981 m mbi nivelin e detit. Ai ushqehet kryesisht nga reshjet e shiut dhe nga shkrirja e borës. Prurja mestare ujore e Selitës është 520 l/s por, me raste arrin mbi 1000 l/s. Prurjet më të mëdha janë në dhjetor dhe në maj. Uji i burimit të Selitës është i pastër, i ftohtë dhe i shëndetshëm.

Burime të tjera janë: Shën Maria me 270-380 l/s ; Pëllumbasi me 250- 800 l/sek; Bovilla me 110-850 l/sek.

Ujërat nëntokësore.

Fusha e Tiranës është pjesa më jugore e pellgut ujëmbajtës Tiranë-Ishëm, që përbëhet kryesisht nga prurjet aluvionale të Lumit të Tiranës, Lanës dhe Tërkuzës. Ndërtimi shkëmbor e ranor i nëntokës së Tiranës dikton ujëmbatje të ulët dhe në thellësi deri në 10-15 metra. I tillë është formacioni i vargut Mëzes, Skuterë, Prezë, Pezë si dhe nga ana perëndimore i vargut të Priskës. Vargu i krahut lindor të Priksës dhe ai i Ibës, Ndroqit e Kuq, janë më të pasur me ujëra nëntokësore, që arrijnë deri në 0,57 litra/sek.

6.4. Flora dhe fauna e kësaj zone përbëhet nga ajo e butë që trajtohet nga banorët si dhe ajo e egër.

Pyjet zënë një sipërfaqe të konsiderueshme në zonën e Vaqarrit. Në krahun e djathtë të rrugës Tiranë – Durrës ndodhet një nga sipërfaqet me pyllëzim më të dendur dhe më të veçantë të llojit pishë Kjo sipërfaqe e pyllëzuar shtrihet kryesisht në fshatrat: Lalm, Allgjatë, Prushaj dhe Gropë.

Banorët vendorë trashëgojnë nga të parët e tyre praktika dhe njohuri të përcjella brez pas brezi mbi përdorimin e tokës bujqësore dhe asaj pyjore, ku organizojnë dhe mbështesin jetën e familjeve të tyre.

Kulturat bujqësore.

Në rrethin e Tiranës kultivohen bimë të arave si, gruri, misri, thekra, elbi, duhani, luledielli, etj. krahas tyre kultivohen edhe perime si domatja, speci, patëllxhani, bamja, lakra, spinaqi, lëpjeta, qepa, hudhra, kastravec, majdanozi, kopra, kungulli, sallata jeshile, karota etj. Pemëtaria zë një vend të rëndësishëm në ekonominë e këtij rrethi. Janë kultivuar me kohë ulliri, rrushi, fiku, dardha, agrumet, kumbulla, pjeshka, bostani, shalqiri etj.

Blegtoria.

Përvec bujqësisë, blegtoria është degë tjetër e rëndësishme e ekonomisë së këtij rrethi. Zhvillimi i saj mundësohet nga, kushtet natyrore, nga sipërfaqja pyjore dhe e kullotave, si dhe nga një traditë e trashëguar brez pas brezi në këtë sektor jetik. Në fshatra mbarështohen kryesisht gjedhët (lopët dhe qetë), bagëtitë e imëta (dhen e dhi), derrat, shpendët etj. Në familjet fermere, sipas kushteve, mbahen edhe kafshë pune si, kuaj, mushka, gomarë, që shërbejnë për transport produktesh, ose përpunimin e tokës.

Në këtë zonë ndeshemi kryesisht me shpend vendas apo emigratorë, zvarranikë, etj. Zogjtë që jetojnë këtu janë trumcakë, mëllenja, etj. Ndër zvarranikët mund të përmendim breshkë toke mesdhetare (testudo hermani), gjarpërinj, hardhuca (Lacerta viridis), bretkosa të vogla të zakonëshme uji (rona lessonae), etj.

Speciet e faunës dhe të florës të takuara në këtë zonë, u kërkuan për t'u gjetur në speciet në rrezik të faunës dhe të florës të detajuara dhe të vlerësuara në "Libri i Kuq i Faunës Shqiptare" dhe "Libri i Kuq i Florës Shqiptare", dy libra këto të publikuar nga Ministria Mjedisit, respektivisht në vitin 2006 dhe 2007. Nga ky verifikim rezulton se, nuk kemi asnjë prej llojeve /specieve të pranishme në këtë zonë me llojet/speciet e listuar në këto libra.

6.5. Cilësia e ajrit në zonë.

Zona e fshatit Vishaj, ku zhvillohet kjo veprimtari e administruar nga Njësia Administrative Vaqarr, Bashkia Tiranë, nuk është e përfshirë në monitorimin e cilësisë së treguesve mjedisor, të kryer nga AKM Tiranë.

Nga të dhënat zyrtare të publikuara, mbi treguesit cilësor të gjendjes mjedisit, të këtij rajoni mund të pohojmë se kjo zonë rurale nuk është ndikuar nga shkarkimet në ajër.

VI. NATYRA DHE SASITË E SHKARKIMEVE TË PRITSHME NGA INSTALIMI NË ÇDO VEND/MJEDIS, SI DHE IDENTIFIKIMI I EFEKTEVE TË RËNDËSISHME TË SHKARKIMEVE NË MJEDIS.

Eksperienca disa vjeçare e veprimtarisë së trajtimit dhe pëprunimit të qumështit për prodhimin e akullores, ka treguar se kemi shkarkime të përkohëshme në ajër, gjenerim të zhurmave si dhe menaxhimit të mbetjeve urbane.

7.1. Natyra dhe sasitë e shkarkimeve të pritshme, në mjedis.

a. Shkarkime në ajër.

Zhvillimi i aktivitetit të trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akullores nuk gjeneron shkarkime në ajër. Mund të përmendim vetëm avuj nga pasterizatorët ose erëra nga mbetjet organike. Përhapja e këtyre aromave është e kufizuar në ambjentet jashtë fabrikës dhe nuk është me ndikim në banorët e zonës. Janë instaluar filtra për avujt dhe bëhet kontrolli në mënyrë të vazhdueshme i erërave nga sistemet e ventilimit.

Shënim: Aktiviteti që zhvillon ky subject, nuk është i përfshirë në Vendimin Nr. 435, datë 12.09.2002 “PËR MIRATIMIN E NORMAVE TË SHKARKIMEVE NË AJËR NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË” .

b. Shkarkime të ujrave të ndotur.

Proçesi i prodhimit të akullores, shoqërohet me shkarkime të ujrave të përdorura për larjen e pajisjeve dhe impianteve, në përbërje të cilave janë mbetje qumështi dhe yndyre, sheqerna të fermentueshëm, stabilizues dhe aromat sintetike. Këto ujra të ndotur mblidhen në një kolektor. Ky kolektor i dërgon ujrat e ndotur në një vaskë dekantimi.

Ujrat e zeza shkarkojnë në një gropë septike.

Sipas VKM 177, datë 31.3.2005 “PËR NORMAT E LEJUARA TË SHKARKIMEVE TË LENGËTA DHE KRITERET E ZONIMIT TË MJEDISEVE UJORE PRITËSE” janë të përcaktuara kritere të tilla si

11.4 Prodhimi i produkteve të qumështit.	pH	6-9
	Lëndët në pezulli	50 mg/l
	BOD ₅	50 mg/l
	COD	250 mg/l
	Yndyrat	10 mg/l
	Nitrati total	10 mg/l

	Fosfori total	2 mg/l
	Rritja e temperaturës në ujrë pritës	1 3°C

c. Gjenerimi i zhurmave.

Gjatë punës për prodhimin e akullores, nuk gjenerohen zhurma të tjera nga ato të kompresorëve të frigoriferëve si dhe linjës automatike të ambalazhimit.

Krahas tyre, kemi edhe zhurmat e gjeneruara nga lëvizja e mjeteve të transportit.

Nga matjet e kryera nga ekspertët e fushës, rezulton se intensiteti i këtyre zhurmave nuk kalon 75 dBA. Janë zhurma me intensitet relativisht të ulët, të cilat nuk pengojnë zhvillimin e bisedave të punonjësve. Këto zhurma nuk ndjehen në ambjentet e jashme të godinës.

d. Shkarkimet në tokë.

Zhvillimi i kësaj veprimtarije nuk shoqërohet me shkarkime të lëndëve të ngurta në tokë. Të vetmet mbetje që gjenerohen janë mbetjet e ngurta urbane, në të cilat përfshihen kryesisht ambalazhet e letrës/kartonit, plastikës, qelqit etj. Këto mbetje shkojnë çdo ditë në kazanët e mbetjeve urbane të vendosur pranë subjektit dhe largohen prej andej nga subjekti i kontraktuar nga Bashkia Tiranë. Këto mbetje shkojnë në inceneratorin e trajtimit të mbetjeve urbane të Bashkisë Tiranë.

e. Ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës ku zhvillohet projekti.

Nuk vlerësohen ndikime negative në karakteristikat fizike të zonës ku zhvillohet kjo veprimtari. Në këtë objekt kanë përfunduar ndërhyrjet fizike për ndërtime godinash, rrjetesh inxhinjrike, rrugësh etj.

Në periudha të përcaktuara, kryhen punime për mirëmbajtjen e këtyre ndërtimeve inxhinjrike, sigurisht mbështetur në lejet ndërtimore të miratuara nga pushteti vendor.

f. Ndikimet negative në habitatet dhe biodiversitetin e zonës ku zhvillohet projekti.

Nga zhvillimi i këtij aktiviteti nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e cila është përcaktuar në V.K.M-në Nr. 804.dt. 04.12.2003

Zona që shfrytëzohet nuk përfaqëson zonë me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për "Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme" për t'u shpallur "Peizazh i mbrojtur".

g. Ndikime sociale nga zhvillimi i projektit të tilla si ndryshimi i përdorimit të tokës dhe burimeve të tjera natyrore si dhe, shqetësime që mund të lindin nga ndikimet në mjedis për shkak të shkarkimeve të ndryshme, zhurmave, rënies së zjarreve etj.

Zhvillimi i këtij aktiviteti nuk ka kërkuar dhe nuk do të kërkojë përdorimin e tokës shtesë veç asaj të miratuar për shfrytëzim.

Probabiliteti i ndodhjes për secilin nga rastet e më sipërm do të varet shumë nga masat mbrojtëse që janë parashikuar të zbatohen.

Zhvillimi i aktivitetit të trajtimit dhe përpunimit të qumështit për prodhimin e akullores, nuk shoqërohet me aksidente mjedisore të cilat mund të sjellin pasoja të dëmshme në treguesit cilësor të mjedisit të vendit ku ponohet dhe në afërsi të tij si:

- ndotje të ujerave nga lëndë të rrezikshme,
- emetime në ajër të gazeve helmuese
- kontaminim të tokës.

7.2. Karakteristikat e ndikimeve negative dhe efektet e rëndësishme të tyre në mjedis.

a. Vlerësimi i ndikimeve.

Proçesi i vlerësimit të ndikimeve negative në mjediset e vendeve të punës dhe në zonën rreth tyre, është i lidhur me kryerjen e një sërë njohjesh dhe vlerësimesh të tilla si:

- Njohja e vlerave natyrore dhe mjedisore të zonës.
- Njohja me infrastrukturën inxhinjerieke egzistuese dhe me nevojën për plotësim të saj me infrastrukturë të re në plotësim të kërkesave që parashtron projekti që zbatohet.
- Njohja me lëndët e para dhe ato ndihmëse si dhe me energjitë e nevojshme që përdoren për zbatimin e projektit.

Mbështetur mbi këto të dhëna bazë si dhe, në treguesit mjedisor të subjektit të dalë gjatë punës disa vjeçare të tij, ekspertë të fushave të ndryshme bënë përpjekje për të përcaktuar vlerësimet të identifikuar. Vlerësimi i kryer ka të bëjë me efektet e tyre të drejtpërdrejta apo të tërthorta në treguesit cilësor të mjedisit, në zonën ku zhvillohet projekti dhe është një nga fazat më të rëndësishme për zbatuesit e projektit sepse:

- Tregon llojin, elementët dhe kohë zgjatjen e çdo lloji ndikimi të identifikuar.
- Përafrojnë ato me objektivet me tërësinë e bashkëveprimeve të tyre me parametrat mjedisor të zonës ku zhvillohet projekti.

Kriteret e përdorur për vlerësimin e ndikimeve variojnë dhe përcaktohen nga faktorë të përcaktuar dhe, rezultatet e arritura drejtohen kryesisht ndaj përmirësimeve më të mundshme të vlerave të mjedisit të ndikuar.

b. Shtrirja fizike e ndikimeve negative.

Ky parametër vlerëson sipërfaqen apo dimensionet hapësinore të shtrirjes së një ndikimi të përcaktuar e vlerësuar në raport me burimin që gjeneron këtë ndikim.

c. Kohëzgjatja e ndikimeve negative.

Ky parametër vlerëson periudhën kohore se sa mund të zgjasë një ndikim i caktuar në dimensionin kohor dhe kështu mund të kemi ndikim të përhershëm/mbetës apo ndikim të përkohshëm.

Në rastin tonë, kemi të bëjmë me ndikime të përkohëshme negative të shkarkimeve në mjedis si psh avuj nga pasterizatorët ose erëra nga mbetjet organike etj.

d. Kthyeshmëria

Ky parametër vlerëson të gjitha mundësitë e kthimit të mjedisit të ndikuar, në gjendjen e tij të mëparëshme apo/ose aftësitë për rehabilitimin dhe regjenerimin e plotë të mjedisit të ndikuar.

e. Rëndësia.

Ky parametër realizon një vlerësim total të të gjithë përmasave të mësipërm dhe njëkohësisht thekson e rekomandon drejtimet më të rëndësishme që duhet ndjekur dhe zbatuar nga drejtuesit e subjektit, për të administruar saktësisht çdo lloj ndikimitë identifikuar.

f. Llojet e ndikimeve të identifikuara (direkte dhe jodirekte).

Ndikimet e identifikuara nga zhvillimi i aktivitetit të të kujdesit/rritjes së lopëve si dhe ai i prodhimit të qumështit dhe nënprodukteve të tij, janë ndikime të drejtpërdrejta në mjedis.

VII. TEKNOLOGJIA DHE TEKNIKA TË TJERA TË PROPOZUARA PËR PARANDALIMIN E SHKARKIMEVE OSE, KUR KJO NUK ËSHTË E MUNDUR, PËR PAKËSIMIN E SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI, VEÇANËRISHT DUKE ZBATUAR TEKNIKAT MË TË MIRA TË DISPONUESHME.

Duke vlerësuar në tërësi, të dhënave teknike të pajisjeve dhe sistemeve të instaluar në këtë linjë teknologjike, gjykojmë se ato duhet të realizojnë qëllimin për të cilën janë vendosur dhe funksionojnë në këtë proces teknologjik. Vënia plotësisht në punë e tyre për një periudhë relativisht të gjatë kohe, si dhe kryerja e monitorimeve respektive minimalisht çdo gjashtë muaj, do të reflektojnë rezultate, analiza e të cilave do të dëshmojë për:

- i. Përputhshmërinë e plotë apo të pjesëshme të punës së tyre me linjën teknologjike si dhe kërkesat e standartit për shkarkimet në mjedis;
- ii. Nevojën për ndryshime të parametrave teknologjik apo për ndryshime konstruktive.

Vlerësimi i përgjithshëm i zhvillimeve në këtë veprimtari dëshmon se të gjitha llojet e shkarkimeve janë të përkohëshme. Treguesit cilësor të lëndëve që shkarkohen si dhe sasitë respektive të secilës prej tyre nuk kanë influenca mbetëse në cilësinë e mjedisit dhe nuk mund të çojnë më tej në përkeqësim të treguesve cilësorë aktualë të mjedisit.

Në mënyrë të përmbledhur në vijim po paraqesim rekomandime teknike, të cilët duhet të vlerësohen dhe zbatohen, me qëllim eliminimin ose zvogëlimin e problematikave aktuale, që kanë tendencë të çenojnë treguesit mjedisor, të ambjenteve të punës.

- a. Kontroll teknik periodik dhe shërbime periodike të mirëmbajtjes të të gjitha pajisjeve/makinerve të instaluar në të dy linjat teknologjike.
- b. Mbajtja e kushteve maksimale të higjenës në linjën teknologjike të prodhimit të akullores.
- c. Pastrimin dhe dizinfektimin periodik të të gjithë ambjenteve të punës.
- d. Të mirëmbahen dhe/ose të rikonstruktohet vaskat e dekantimit të ujrave të ndotur, me qëllim rritjen e efikasitetit të pastrimit të ujrave të ndotur që shkojnë në to si dhe rritjes

së mundësisë së përdorimit të ujrave që dalin nga kjo vaskë (vadtje, pastrim ambjentesh etj.).

- e. Trajnimin e vazhdueshëm të punonjësve të linjës teknologjike të prodhimit të akullores.
- f. Hartimin e planit të emergjencave mjedisore si dhe të emergjencave që shkaktohen nga faktorë të tillë si rënia e zjarrit, fatkeqsi natyrore etj.
- g. Sistemime dhe mbjellje të fidanëve të rinj të pemëve në kufinjt e pronës.
- h. Sistemimin e të gjitha sipërfaqeve të pazëna me ndërtime, duke synuar rritjen e sipërfaqeve të gjelbërta.

VIII. ALTERNATIVËN NË LIDHJE ME ZGJEDHJEN E VENDIT TË INSTALIMIT DHE TEKNOLOGJINË E PËRDORUR.

Disa prej përparësive të zgjedhjes së këtij trualli po i pasqyrojmë në vijim:

- Gjendet në një zonë rurale;
- Gjendet në një zonë me infrastrukturë inxhinjrike të plotësuar;
- Është e lidhur organikisht me rrjetin rrugor kombëtar;
- Gjenden lehtësisht persona të kualifikuar për të kryer proceset e punës, të programuar nga kjo veprimtari.

Pajisjet e instaluara si dhe parametrat teknologjikë me të cilët punojnë këto pajisje, besojmë se janë bashkëkohore, nisur nga fakti që ato vijnë nga vende të BE-së.

IX. MASAT PËR PARANDALIMIN DHE RIKUPERIMIN E MBETJEVE (NËSE ËSHTË E NEVOJSHME).

Drejtuesit teknik dhe ligjor të subjektit i kanë kushtuar vëmendje maksimale eliminimit të të gjitha llojeve të mbetjeve të krijuara nga kjo veprimtari. Në vijim po përshkruajmë mënyrat apo procedurat që zbatohen në trajtimin e mbetjeve të krijuara.

- a. Mbetje urbane të cilat përbëhen nga ambalazhe të letrës, kartonit, plastikës, qelqit, drurit, mbetje ushqimore nga veprimtaria njerzore etj.

Mbetjet e ngurta urbane, përbëhen kryesisht nga mbetje të ambalazheve prej letre, kartoni, plastike, qelqi etj. Këto mbetje, shkojnë në kazanët e mbetjeve urbane që gjenden brenda territorit të këtij subjekti dhe, çdo ditë largohen prej aty, drejtë landfillit/inceneratorit të Tiranës, nga subjekte të kontraktuar nga Bashkia Tiranë.

X. MASAT PËR PËRDORIMIN EFIÇENT TË ENERGJISË.

Të gjitha makineritë, pajisjet e instaluara në këtë subjekt janë blerë në vende të Bashkimit European, kryesisht në Itali. Janë pajisje bashkëkohore me sisteme të komandimit individual të punës së tyre, sepse i tillë është edhe operacioni i punës së tyre. Kështu çdo njëra prej tyre punon sa kohë është e nevojshme dhe gjatë gjithë kohës tjetër qëndron pa punuar pa çënuar

punën e pajisjeve dhe makinerive të tjera. Kjo mënyrë shfrytëzimi bën të mundur kontrollin rigoroz të punës së tyre dhe për rrjedhojë edhe një konsum energjije të kontrolluar në nivelet më të pranushme. Të gjitha këto dëshmojnë për një punë normale të elektromotorrëve që vënë në lëvizje këto pajisje dhe për shfrytëzim eficient të energjisë elektrike.

Sistemi i ndriçimit të ambjenteve të punës është i plotësuar me pajisje ndriçimi ekonomike, duke krijuar edhe këtu kushte për një shfrytëzim eficient të energjisë elektrike.

XI. MASA TË TJERA TË PLANIFIKUARA NË PËRPUTHJE ME PARIMET E PËRGJITHSHME QË RREGULLOJNË DETYRIMET THEMELORE TË OPERATORIT, DMTH:

- a. Janë marrë masat e nevojshme për të parandaluar aksidentet dhe për të kufizuar pasojat e tyre.

Subjekti ka një periudhë relativisht të gjatë kohe që ushtron këtë veprimtari, në shfrytëzimin e linjave teknologjike përkatëse të prodhimit të akullores. Kështu duhet të pranojmë që personeli punojës ka fituar eksperiencën e mjaftueshme në realizimin e prodhimeve të përcaktuara si dhe në shfrytëzimin e makinerive dhe pajisjeve teknologjike. Janë hartuar rregullat për shfrytëzimin e këtyre makinerive dhe pajisjeve teknologjike si dhe ato të mbrojtjes në punë.

Ne vlerësojmë se është e nevojshme plotësimi i këtyre rregulloreve me ato të mbrojtjes nga zjarri si dhe të manovrimeve që duhet të kryhen në rastet e ndodhjes së aksidenteve të ndryshme, teknike e teknologjike.

Krahas tyre duhet të vijojë trajnimi i punonjësve të këtij subjekti për njohjen e plotë të të gjitha rregulloreve të hartuara.

- b. Janë ndërmarrë masat e nevojshme, me ndërprerjet definitive të aktiviteteve, për të shmangur ndonjë rrezik të ndotjes dhe kthimin e vendit të operimit në gjendje të kënaqshme.

Është kryer një investim i rëndësishëm në disa drejtime si, në infrastrukturën inxhinjerie (ndërtesë, rrjete inxhinjerie etj) instalimin e linjave teknologjike dhe në trajnimin e personelit punonjës.

Të gjitha këto me idenë e një zhvillimi të qëndrueshëm, si nga ana financiare ashtu edhe në prespektivën kohore të zhvillimit të tij. Drejtuesit e subjektit nuk mendojnë akoma për të vlerësuar ndërprerjen e zhvillimit të këtij aktiviteti dhe për këtë arsye nuk kanë hartuar programet që do të zbatohen për mbylljen e kësaj veprimtarije.

Në përgjigje të kërkesave të këtij kapitulli, në vijim po pasqyrojmë disa prej drejtimeve më të mira të mundëshme, që duhen vlerësuar, analizuar dhe zbërthyer në një plan të detajuar nga drejtuesit e subjektit. Ato duhet të vlerësojnë gjithashtu edhe përcaktimet që do të përshkruhen në lejen e mjedisit, të cilat kanë lidhje me këtë kapitull.

Egziston një përvojë pozitive në ndërprerjet e përkohëshme të aktivitetit prodhues në këtë subjekt. Këto ndërprerje janë të zakonshme, nisur nga organizimi i punës vetëm me një turn dhe me ditë pushimi javor dhe të të gjithë festave zyrtare.

Mbyllja përfundimtare ka kërkesa më rigorozë të cilat kërkojnë gjithashtu procedurë të përcaktuara saktësisht, për çdo stad zhvillimi të proceseve që duhen kryer për mbylljen e aktivitetit. Kështu që, kërkohen studime të plota nga grupe inxhinjerësh apo ekspertësh të fushave të ndryshme, të kryera në përputhje me kërkesat e legjislacionit finaciar, mjedisor, të administrimit të teritorit, të efekteve sociale etj. Krahas kryerjes së këtyre studimeve, duhet të përgatitet dokumentacioni përkatës për marrjen e lejeve të nevojshme, si psh vendi ku do hidhen mbeturinat që krijohen, metalike, plastike gome, druri, vajrash, inertesh etj. Çdo të bëhet me truallin pas liritimit të tij, do të vijojë të qëndrojë si një truall për përdorim industrial apo do përshtatet për veprimtari të tjera!?

Duke vlerësuar kërkesat e kësaj rubrike, ne mund të pohojmë se ndërpreja e kësaj veprimtarie nuk sjell pasoja në ndjeshme në treguesit mjedisor të zonës ku ai zhvillohet.

Nëse mbyllet kjo veprimtari atëherë do të hiqen të gjitha pajisjet e instaluar. Godina do të qëndrojë në gjendjen e tanishme apo mund të përshtatet rishtas për zhvillimin e ndonjë aktiviteti tjetër.

XII. MONITORIMI I PLANIFIKUAR I SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI.

Aktiviteti i zhvilluar nga ky subjekt, nuk është i përfshirë në përcaktimet/detyrimet e V.K.M.-së Nr. 435, datë 12.09.2002 “PËR MIRATIMIN E NORMAVE TË SHKARKIMEVE NË AJËR NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”.

Sipas V.K.M.-së Nr. 177, datë 31.03.2005 “PËR NORMAT E LEJUARA TË SHKARKIMEVE TË LENGËTA DHE KRITERET E ZONIMIT TË MJEDISEVE UJORE PRITËSE” janë të përcaktuara kritere të tilla si

11.4 Prodhimi i produkteve të qumështit.	pH	6-9
	Lëndët në pezulli	50 mg/l
	BOD5	50 mg/l
	COD	250 mg/l
	Yndyrat	10 mg/l
	Nitrati total	10 mg/l
	Fosfori total	2 mg/l
	Rritja e temperaturës në ujrat pritës	13°C

Në kushtet që vendosen zakonisht në lejen e mjedisit, krahas këtyre treguesve mund të vendosen edhe tregues të tjerë si psh për nivelin e zhurmave, aromat sulmuese etj.

Subjekti duhet të kryej monitorimet periodike duke zbatuar detyrimet ligjore dhe ato të vendosura në lejen e mjedisit. Këto monitorime, për vlerësimin e shkakrimeve në mjedis, duhet të kryhen nga laboratorë të akredituar në përputhje me kërkesat e lëgjisllacionit respektiv.

Parametri	Frekuenca e monitorimit	Aksesi në vendodhjet e matjeve
Ujra të ndotur.	Çdo 6 muaj	Në kolektorin e shkarkimit nga vaska e dekantimit.
Niveli i zhurmave.	Çdo 6 muaj	Kompresorët e frigoriferëve
		Linja automatike e ambalazhimit

- FUND-

Ernal *Borja*

Shqipëri
Loerma SHPK
 NIPT: L02928204T

LOERMA SHPK

Laborator i Akredituar
 Gjithmone pranë jush!

